

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดมหาสารคาม

๑. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

๑.๑ จังหวัดมหาสารคามตั้งอยู่บริเวณตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพื้นที่ ๕,๒๙๑.๖๘๓ ตารางกิโลเมตร หรือ ๓,๓๐๗,๓๐๑.๘๗ ไร่ มีพื้นที่ใหญ่เป็นลำดับที่ ๑๔ ของภาคและเป็นลำดับที่ ๔๑ ของประเทศไทย มีพื้นที่เกษตรกรรม ๒,๘๑๘,๔๘๙ ไร่ (๘๕.๒๒% ของพื้นที่ทั้งหมด) โดยมีพื้นที่ชลประทานและพื้นที่รับประโยชน์รวม ๕๗๖,๘๙๘ ไร่ หรือ ๒๓% ของพื้นที่เกษตรกรรม และพื้นที่เกษตรกรรมนอกเขตชลประทาน ๑,๘๔๑,๕๙๑ ไร่ มีครุเรือการเกษตรทั้งหมด ๑๖๗,๒๙๐ ครุเรือ (๕๒% ของครุเรือทั้งหมด) จากครุเรือทั้งหมด ๓๑๘,๐๕๙ ครุเรือ และมีประชากรทั้งหมดจำนวน ๙๓๕,๐๐๒ ราย ซึ่งเป็นแรงงานภาคการเกษตรทั้งในระบบและนอกระบบจำนวน ๔๕๐,๔๕๐ ราย

๑.๒ สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

๑) ปริมาณน้ำภาพรวมจังหวัด ๕๘.๙๔๗ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๗๒.๔๐ %

๒) ปริมาณน้ำฝนในจังหวัดมหาสารคาม ปี ๒๕๖๗ มีปริมาณ ๑,๑๗๕.๖ มิลลิเมตร ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีปริมาณ ๑,๕๑๗.๓ มม. หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕%

(ปริมาณฝนเฉลี่ยรายปีในรอบ ๑๐ ปี จำนวน ๑,๓๗๙.๕๐ มม.)

๓) ความต้องการใช้น้ำของจังหวัดจำแนก ๔ ด้าน (ความต้องการใช้น้ำ ทั้ง ๑๗ อย่าง)

- อุปโภคบริโภค	...๗.๔๑.....	ล้าน ลบ.ม.
- ระบบนิเวศน์	.....-.....	ล้าน ลบ.ม.
- เกษตรกรรม	...๑๓.๔๔....	ล้าน ลบ.ม.
- อุตสาหกรรม	..... -	ล้าน ลบ.ม.
- อื่น ๆ (ระเหย+รั่วซึม)	.....๑๓.๖๑....	ล้าน ลบ.ม.

๔) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic) โดยสามารถจำแนกความเหมาะสมและไม่เหมาะสมตามชนิดของพืชตามที่ปลูกจริงได้ ดังนี้

๑) ข้าว	เหมาะสม (S๑+S๒) จำนวน ๑,๐๐๔,๗๑๕.๔๕ ไร่ , เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) จำนวน ๖๐๔,๐๕๓.๓๐ ไร่ และไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๔๖๐,๒๓๔.๓๕ ไร่
๒) มันสำปะหลัง	เหมาะสม (S๑+S๒) จำนวน ๒๕๕,๖๑๕.๙๖ ไร่ , เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) จำนวน ๑๙๖.๔๙ ไร่ และไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๖๓,๘๙๓.๒๓ ไร่
๓) อ้อย	เหมาะสม (S๑+S๒) จำนวน ๒๒๔,๙๗๕ ไร่ , เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) จำนวน ๐ ไร่ และไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑,๐๒๗.๖๗ ไร่
๔) ยางพารา	เหมาะสม (S๑+S๒) จำนวน ๙,๓๖๙.๑๐ ไร่ , เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) จำนวน ๖๒๑.๐๕ ไร่ และไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๐ ไร่

๑.๓ ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัดมหาสารคาม (GPP) ปี ๒๕๖๕ มีมูลค่าจำนวน ๖๗,๗๗๓ ล้านบาท มีรายได้ผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อคน/ปี จำนวน ๘๘,๑๓๔ บาท คิดเป็นลำดับที่ ๕๗ ของประเทศ และเป็นลำดับที่ ๘ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดที่แยกเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) แยกเป็นภาคเกษตร ๑๔,๖๑๙ ล้านบาท และภาคนอกเกษตร ๕๓,๑๕๓ ล้านบาท

๑.๔ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ได้แก่

๑) ข้าวนาปี ผลผลิตข้าวเหนียวนาปี ปี ๒๕๖๗ เท่ากับ ๓๔๙,๕๑๗ ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาซึ่งมีผลผลิต ๓๗๕,๓๑๕ ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๑ ราคาข้าวเปลือกนาปีเมล็ดยาวที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยตันละ ๑๓,๓๔๕ บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๑๐.๒

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

๒) ข้าวนาปรัง พื้นที่ปลูก ๑๘๖,๐๗๙ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๑๘๖,๐๗๙.๒๕ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๖๕๘ กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตรวม ๑๒๒,๔๔๐ ตัน

๓) มันสำปะหลัง พื้นที่ปลูก ๑๖๓,๒๖๑ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๑๕๑,๖๒๐ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๓,๒๕๑ กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตรวม ๔๙๒,๘๗๕ ตัน

๔) อ้อยโรงงาน พื้นที่ปลูก ๑๒๖,๙๕๑ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๑๑๙,๐๘๐ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๘,๗๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตรวม ๑,๐๓๕,๙๙๖ ตัน

๑.๕ สัตว์เศรษฐกิจ/ประมงที่สำคัญ ได้แก่	๑. โคเนื้อ	ผลผลิต จำนวน ๗๒,๒๖๔ ตัว
	๒. กระบือ	ผลผลิต จำนวน ๓๕,๙๗๕ ตัว
	๓. โคนม	ผลผลิต จำนวน ๓,๘๗๖ ตัว
	๔. สุกร	ผลผลิต จำนวน ๑๕๑,๓๐๑ ตัว
	๕. ปลานิล	ผลผลิต จำนวน ๒,๓๙๖.๓๖ ตัน
	๖. ปลาดุก	ผลผลิต จำนวน ๒,๓๙๖.๓๖ ตัน
	๗. ปลาตะเพียน	ผลผลิต จำนวน ๒,๓๙๖.๓๖ ตัน
	๘. เพาะพันธุ์ปลาน้ำจืด	ผลผลิต จำนวน ๘๑๕.๓๘ ล้านตัว
	๙. กบ	ผลผลิต จำนวน ๒,๓๙๖.๓๖ ตัน
	๑๐. เพาะพันธุ์กบ (ฮวก)	ผลผลิต จำนวน ๑๒๑ ตัน

๑.๖ สินค้าสำคัญของจังหวัด

๑) สินค้าเด่น/สินค้า GI ได้แก่ มันแกวบรโบอ GI (Mankao Borabue หรือ Borabue Yam Bean) เป็นมันแกวพันธุ์เบาที่มีลักษณะหัวกลมแป้น อวบใหญ่ เปลือกบางสีน้ำตาลอ่อนลอกออกจากเนื้อได้ง่าย เนื้อมีสีขาว เส้นใยในเนื้อมาก ปริมาณของน้ำในเนื้อมาก รสสัมผัสกรอบ รสชาติหวานและมัน ปลูกและผลิตในเขตพื้นที่อำเภอบรโบอและอำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม เกษตรกรปลูกมันแกวในพื้นที่ดอน รวมถึงสามารถผลิตได้ทั้งในพื้นที่ดอนและสภาพหลังการทำนาได้ โดยสภาพพื้นที่ลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย การบริหารจัดการน้ำทางการเกษตร มีการขุดสระและบ่อน้ำบาดาลเพื่อใช้ในการปลูกมันแกวในช่วงฤดูแล้ง มันแกวพันธุ์เบา ชื่อเมล็ดพันธุ์จากจังหวัดจันทบุรี สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรได้ในระยะสั้นอายุเก็บเกี่ยว ๙๐-๑๒๐ วัน และสามารถปลูกได้หลายรอบต่อปี โดยฤดูกาลปลูกมี ๓ ช่วง ได้แก่ ช่วงแรกจะเริ่มปลูก (มกราคมถึงเมษายน) ช่วงที่สอง (พฤษภาคมถึงสิงหาคม) และช่วงที่สาม (กันยายนถึงธันวาคม) สามารถปลูกได้ทุกฤดูกาล ตลอดทั้งปีแต่นิยมปลูกในช่วงปลายฤดูฝนถึงต้นฤดูหนาว พื้นที่ปลูกรวมประมาณ ๔,๙๗๑ ไร่ เกษตรกร ๑,๖๕๗ ราย โดยกระทรวงพาณิชย์ได้ประกาศขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ใหม่ “มันแกวบรโบอ” ซึ่งในปัจจุบันทำเงินได้แล้วกว่าปีละ ๑๒๘ ล้านบาท โดยเกษตรกรมีการวางแผนการผลิตเพื่อให้ได้ราคาสูง โดยวางแผนให้ผลผลิตออกช่วงเทศกาลในรอบ ๑ ปี คือ เทศกาลปีใหม่ สงกรานต์ วันแม่ และการบริหารจัดการน้ำเพื่อให้เพียงพอต่อการผลิตด้วยการขุดสระและบ่อน้ำบาดาล มีการเตรียมดิน การใช้ปุ๋ยคอก การใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำ ไกล่กลบก่อนยกร่องปลูก เกษตรกรมีการป้องกันปัญหาเสียนดินระบาศโดยการหว่านปูนขาวก่อนลงปลูก มีการตลาดขายผ่านพ่อค้ากลางราคากิโลกรัมละ ๑๐-๑๕ หากเกษตรกรขายเอง ช่วงเทศกาลปีใหม่ ช่วงสงกรานต์ เกษตรกรสามารถขายได้กิโลกรัมละ ๓๐ - ๓๕ บาท และเกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ จะมีการแปรรูปขายเฉพาะมีการจัดงาน OTOP งานประจำอำเภอหรือจังหวัด และได้นำมันแกวมาแปรรูปเป็นเมนูอาหารที่สามารถบริโภคได้อย่างหลากหลาย เช่น กะหรี่ปั๊ปลิ้นมันแกว พายมันแกว โมจิ ไล้มันแกว และทับทิมกรอบ เป็นต้น นอกจากนี้การแปรรูปเพื่อการค้าแล้วสถาบันการศึกษาในท้องถิ่นได้ ศึกษาวิจัยและนำสารสกัดจากมันแกวไปใช้ในการผลิตเวชสำอาง คือ เซรั่มมันแกว และสบู่มันแกวที่มีคุณสมบัติ ช่วยให้ผิวขาวกระจ่างใส เนียนนุ่ม เป็นธรรมชาติและนำไปแปรรูปเป็นน้ำมันแกวสำหรับดื่มเพื่อสุขภาพอีกด้วย

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

๒) สินค้าเด่น/สินค้า GI ได้แก่ ข้าวหอมมะลิ GI หุงกุลาร่องไห่ ซึ่งมีลักษณะพิเศษ คือ ความหอม ซึ่งมีผลมาจากลักษณะทางกายภาพของดินที่มีลักษณะเป็นดินทราย และมีความเค็มที่พอเหมาะสำหรับข้าวพันธุ์นี้ ความรียวงาม ซึ่งมีผลมาจากสภาพของภูมิศาสตร์ของน้ำและแสงแดดที่เหมาะสม ทำให้ได้เมล็ดข้าวที่รียวงามพองเหมาะมารับประทาน และความอ่อนนุ่ม ซึ่งเป็นผลมาจากลักษณะพิเศษของข้าวหอมมะลิโดยทั่วไป ทำให้เป็นที่นิยมของผู้บริโภค เนื่องจากพื้นที่หุงกุลาร่องไห่ เป็นแอ่งกระทะขนาดใหญ่ มีพื้นที่ปลูกข้าวเป็นลูกคลื่น สูง ต่ำ สลับกัน เป็นดินร่วนปนทราย ในดินมีธาตุโซเดียมและซิลิกา มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ลักษณะสภาพภูมิประเทศมีความเค็มในดิน ความแห้งแล้งของพื้นที่ พันธุ์ข้าว สภาพอากาศ ธาตุอาหารในดินส่งผลให้ข้าวเกิดความเครียดและหลังสารหอม ๒-acetyl-๑ pyrrolone (๒AP) ในปริมาณ ๐.๑-๐.๒ ไมโครกรัม จึงทำให้มีความหอมมากกว่าข้าวหอมมะลิที่ปลูกในพื้นที่อื่นของประเทศ ซึ่งจังหวัดมหาสารคาม มีพื้นที่หุงกุลาร่องไห่อยู่ในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย ครอบคลุมพื้นที่ ๙ ตำบล ได้แก่ ตำบลเมืองเตา ตำบลราษฎร์เจริญ ตำบลเวียงสะอาด ตำบลราษฎร์พัฒนา ตำบลปะหลาน ตำบลเมืองเสือ ตำบลเม็กดำ ตำบลเวียงชัย และตำบลหนองบัวแก้ว มีพื้นที่เพาะปลูกจำนวน ๑๙๓,๘๙๐ ไร่ ผลผลิตคาดการณ์ ๗๐,๑๘๘ ตัน

๑.๗ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัด ได้แก่

ที่	สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	ที่อยู่
๑	ข้าวหอมมะลิแดง ข้าวหอมใบเตย ข้าวอัม ๓ สี	วิสาหกิจชุมชนปลูกข้าวปลอดสารพิษบ้านหนองหิน	๑๔๑ หมู่ที่ ๔ หนองหินใต้ ต.โคกก่อ อ.เมืองมหาสารคาม จ.มหาสารคาม ๐๘๖-๒๓๒๔๘๓๗
๒	ข้าวหอมมะลิ トラดักสิลา	สหกรณ์การเกษตรบรบือ จำกัด	๓ หมู่ที่ ๒ บ้านสมสนุก ต.หนองสิม อ.บรบือ จ.มหาสารคาม ๐๘๙-๓๙๕๕๒๔๖
๓	ข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปและเกษตรผสมผสานบ้านโนนแคน	๔๖ หมู่ที่ ๑๖ โนนแคน ต.เวียงสะอาด อ.พยัคฆภูมิพิสัย จ.มหาสารคาม ๐๘๖-๑๐๘๔๔๕๕
๔	ข้าวกล้องหอมมะลิ ข้าวไรซ์เบอร์รี่	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปข้าวบ้านโนนม่วง	๒ หมู่ที่ ๕ โนนม่วง ต.ราษฎร์เจริญ อ.พยัคฆภูมิพิสัย จ.มหาสารคาม ๐๖๙-๐๕๑๕๙๕๕
๕	ข้าว	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหนองนกเขียน	๑๓ ม.๑๓ ต.ดงใหญ่ อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม
๖	ผ้าไหมมัดหมี่	กลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหมวิสาหกิจชุมชนบ้านหนองบัวแปะ	๓๒ ม.๑ ต.สร้างแข่ง อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม
๗	ข้าวกล้อง ๓ สี ๙ สายพันธุ์	กลุ่มข้าวฮางกุศล	๑๔๑ หมู่ที่ ๑ ต.กุศลรัง อ.กุศลรัง จ.มหาสารคาม ๐๖๒-๙๙๑๖๖๕๒
๘	มะเขือเทศราชินี	กลุ่มปลูกมะเขือเทศราชินี	๓๑ หมู่ที่ ๗ โคกกลาง ต.ชื่นชม อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม ๐๘๒-๑๒๙๒๖๒๒
๙	ผักปลอดสารพิษ กะหล่ำปลี	กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ	๓๐ หมู่ที่ ๕ ต.ชื่นชม อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม ๐๙๒-๔๙๑๐๖๘๒
๑๐	ขมิ้นชัน	กลุ่มไร้สดใส สมุนไพรไทยวาปี	๙๗ หมู่ที่ ๖ บ้านเขาค้อ ต.แคน อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม ๐๘๒-๘๔๖๖๘๓๔

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

๑.๘ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๑) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปหมอนหนองหินมัลเบอร์รี่เฮาส์ (นายเกษมสันต์ หางลาสิงห์ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖๓-๗๑๖๗๓๑๐) ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๙๔ ม.๔ บ้านหนองหิน ต.โคกก่อ อ.เมือง จ.มหาสารคาม กลุ่มฯ เกิดจากการรวมตัวของสมาชิกหลากหลายกลุ่มอาชีพในชุมชนที่ทำหน้าที่จัดการการท่องเที่ยวชุมชนเชิงเกษตรและวัฒนธรรมอีสานในชุมชนบ้านหนองหิน นวัตกรรม จ.มหาสารคาม ให้บริการท่องเที่ยวชุมชนแบบ Homestay การท่องเที่ยวแบบ Day Trip รับผิดชอบพร้อมพาเที่ยวชุมชน และทัศนศึกษา โดยกลุ่มฯ มีความโดดเด่นด้านอาหารพื้นถิ่นและขนมจากมัลเบอร์รี่ เช่น ไซรัปมัลเบอร์รี่ วาฟเฟิลมัลเบอร์รี่ ขนมมัลเบอร์รี่ และออกแบบชุดประสบการณ์ท่องเที่ยวชุมชนโดยใช้ทุนชุมชนที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด กลุ่มฯ มองเห็นโอกาสในรูปแบบการท่องเที่ยวชุมชนที่หลากหลายจากนักท่องเที่ยวและได้หยิบยกการท่องเที่ยวชุมชนแบบคนรุ่นใหม่มาเป็นจุดเด่นและแตกต่างจากชุมชนท่องเที่ยววิถีทั่วไป โดยยังใช้ทุนชุมชนที่มีอยู่เดิม คือ สวนมัลเบอร์รี่ และกลุ่มอาชีพที่หลากหลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก โดยมีกิจกรรมหลักคือ การปลูกหมอนเลี้ยงไหม เลี้ยงแพะ ทำอาหาร ชมสวนองุ่น ชมอ่างเก็บน้ำโคกก่อ ชมสวนผักอินทรีย์ ไหว้พระ มีอาหารแปรรูปมากมายสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น ก๋วยเตี๋ยวไก่โบหมอน นมม่วง แยมมัลเบอร์รี่ มีร้านซอปปิงของฝากที่โซ่ช่วยการ์เด็น Local market และยังมีบริการแสดงพื้นเมือง เช่น รำหนองหิน , เต๋ยพิน , หมอลำชาวบ้าน ให้นักท่องเที่ยวได้รับชม

๒) ไร่แสนดีเกษตรทฤษฎีใหม่ (นายบรรจง แสนยะมูล หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๖-๓๕๔๗๘๘๓) ตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ ๑๘๕ หมู่ที่ ๗ บ้านหนองยาง ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม โดยเป็นจุดศูนย์กลางของเส้นทางท่องเที่ยว “สุขภาพดี เกษตรอินทรีย์ สะดืออีสาน” และเป็นที่ตั้งของประธานกลุ่มกลุ่มยางโพธิ์แคน ที่เชื่อมโยงไปยังกิจกรรมไปยัง ๗ วิสาหกิจชุมชน จาก ๓ หมู่บ้าน ๓ ตำบล โดยที่ไร่แห่งนี้แหล่งเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน ที่เน้นการทำเกษตรแบบอินทรีย์ และมีกิจกรรมทั้งด้านพืช ได้แก่ ปลูกไผ่ ปลูกกล้วย ปลูกมะนาว ไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผักสวนครัว สมุนไพร , ด้านปศุสัตว์ มีการเลี้ยงไก่ไข่สีขาวไก่ไข่เล็กฮอร์น ไก่ไข่โรด เป็ดไข่ เลี้ยงโค , ด้านประมง มีการเลี้ยงปลา เลี้ยงกุ้ง เลี้ยงหอยเชอรี่สีทอง และทำนาอินทรีย์ข้าวหอมใบเตย ข้าวแบล็คเบอร์รี่ ข้าวเหนียวดำ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมการผลิตปุ๋ยอัดเม็ดไว้ใช้เองภายในกลุ่มเครือข่าย โดยในส่วนของกิจกรรมการท่องเที่ยวทางไร่แสนดีจะมีโฮมสเตย์วิถีท้องถิ่นเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว มีการแสดงของนางรำต้อนรับนักท่องเที่ยว พร้อมเครื่องดื่มที่ทำขึ้นจาก ‘น้ำไผ่’ เนื่องจากไร่แสนดีมีสวนไผ่และเป็นหนึ่งในฐานการเรียนรู้ที่มีกรรมวิธีในการเก็บรักษาและต้นไผ่เหล่านี้ยังสามารถนำไปใช้หมักเหล้าไผ่พื้นบ้านได้อีกด้วย และยังมีสวนสมุนไพรต่างๆ ที่นำมาต้มดื่มและใช้เป็นสปาเท้าสมุนไพร พร้อมบริการนวดสมุนไพรให้นักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมอีกมากมายให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมเรียนรู้และทำกิจกรรม เช่น การทำการเกษตรอินทรีย์วิถีพื้นบ้าน การทอผ้าพื้นเมือง การสอนบิ๊บน้ำปูนต้องแดงหรือขนมจีนที่มีเส้นสั้นและอวบ การทำขนม เช่น ถั่วตัดสด ข้าวพอง เป็นต้น และยังมีผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตรไว้จำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว เช่น น้ำไผ่เพื่อสุขภาพและเชอร์รี่น้ำไผ่ ที่ผ่านมามีงานวิจัยร่วมกับสถาบันการศึกษาได้รับรองมาตรฐานเลขที่จดแจ้ง และผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตรอื่น ๆ เช่น ไข่เค็ม สมุนไพร แครกเกอร์ ชาจากข้าวหอมใบเตย ชาเชียงดา ฟ้าทะลายโจรอัดแคปซูล ปลายัสม์ และผลิตภัณฑ์ เชอร์รี่น้ำไผ่ บำรุงผิว

๑.๙ ประเภทสหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์

จังหวัดมหาสารคาม มีสหกรณ์ทั้งหมดจำนวน ๗๕ แห่ง สมาชิก ๒๐๒,๖๙๙ ราย โดยสามารถแบ่งเป็นสหกรณ์ภาคการเกษตร ๔๖ แห่ง มีสมาชิก ๑๔๙,๔๓๙ ราย และสหกรณ์นอกภาคการเกษตร ๒๙ แห่ง สมาชิก ๕๓,๕๖๐ ราย

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์	จำนวนสมาชิก
	(แห่ง)	(ราย)
สหกรณ์ภาคการเกษตร	๔๖	๑๔๙,๔๖๘
๑. ระดับชั้น ๑	๑๐	๒๒,๖๙๓
๒. ระดับชั้น ๒	๒๕	๑๐,๑๘๕
๓. ระดับชั้น ๓	๑๑	๑๑๖,๒๖๑
๔. ระดับชั้น ๔	หยุดดำเนินการ	
๕. ไม่ผ่านการประเมิน	๐	
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	๒๙	๕๓,๓๒๑
๑. ระดับชั้น ๑	๑๑	๒๔,๑๖๐
๒. ระดับชั้น ๒	๔	๕,๘๔๕
๓. ระดับชั้น ๓	๑๔	๒๓,๕๕๕
๔. ระดับชั้น ๔	หยุดดำเนินการ	
๕. ไม่ผ่านการประเมิน	๐	

หมายเหตุ : **ระดับชั้น ๔ คือ สหกรณ์ที่มีสถานะ เลิก/ชำระบัญชี

๑.๑๐ ข้อมูลด้านหม่อนไหม

จังหวัดมหาสารคาม มีเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมทั้งสิ้น ๔,๗๘๑ ราย พื้นที่ปลูก ๒,๓๙๐.๕๐ ไร่ และแบ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรผลิตผ้าไหมทั่วไป จำนวน ๒๗ กลุ่ม ,กลุ่มเกษตรกรผลิตผ้าไหมตรานกยูงพระราชทาน จำนวน ๒๘ กลุ่ม , กลุ่มผู้ผลิตเส้นไหมมาตรฐาน (GI) จังหวัดมหาสารคาม จำนวน ๒ กลุ่ม , กลุ่มผลิตเส้นไหมมาตรฐาน (มกช.) จำนวน ๒ กลุ่ม และกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตผ้าไหมมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน ๒ กลุ่ม นอกจากนี้ยังมี Smart Farmer หม่อนไหม จำนวน ๑๑๒ ราย และมีหม่อนไหมอาสา จำนวน ๘๑ ราย

๑.๑๑ ข้อมูลศูนย์ข้าวชุมชนจังหวัดมหาสารคาม

อำเภอ	จำนวนศูนย์ข้าว (แห่ง)	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่เพาะปลูกเมล็ดพันธุ์ (ไร่)	ผลผลิตเมล็ดพันธุ์ (ตัน)
๑. เมืองมหาสารคาม	๙	๕๑๙	๑,๔๘๐	๕๑๘
๒. แกดดำ	๖	๒๖๙	๑,๗๗๔	๖๒๐
๓. โกสุมพิสัย	๑๔	๕๒๙	๑,๖๒๙	๕๗๐
๔. กันทรวิชัย	๘	๓๔๖	๑,๕๒๑	๕๓๐
๕. เขียงยืน	๑๐	๔๓๔	๑,๗๔๑	๖๐๙
๖. บรบือ	๑๔	๕๘๑	๒,๗๒๕	๙๕๓
๗. นาเชือก	๒๙	๑,๒๐๙	๓,๘๕๓	๑,๓๔๙
๘. พยัคฆภูมิพิสัย	๒๖	๑,๒๙๔	๖,๗๖๒	๒,๓๖๖
๙. วาปีปทุม	๒๔	๙๓๔	๓,๗๑๗	๑,๓๐๐
๑๐. นาหว้า	๑๕	๕๗๔	๒,๐๓๑	๗๑๐
๑๑. ยางสีสุราช	๖	๑๗๔	๑,๑๐๕	๓๘๖
๑๒. กุดรัง	๙	๔๖๕	๒,๐๗๔	๗๒๕
๑๓. ชื่นชม	๐	๐	๐	๐
รวม	๑๗๐	๗,๓๒๘	๓๐,๕๑๒	๑๐,๖๓๖

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

๑.๑๑ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำและการชลประทาน

จังหวัดมหาสารคามมีแหล่งน้ำธรรมชาติจำนวนทั้งหมด ๒,๘๔๔ แห่ง สามารถใช้ในฤดูแล้ง ๑,๕๕๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๕ แยกเป็นแม่น้ำ ห้วย ลำธาร คลอง ๙๓๙ สาย สามารถใช้ในฤดูแล้ง ๕๖๑ สาย คิดเป็นร้อยละ ๖๐ และหนองบึง ๑,๙๐๕ แห่ง ๙๙๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑ ทั้งนี้ อำเภอกอสมุฬพิสัย มีแหล่งน้ำธรรมชาติมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ อำเภอรวาปีปทุม และอำเภอนาเชือก มีแหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวน ๔๔๙ แห่ง ๔๐๔ แห่ง และ ๓๓๑ แห่ง ตามลำดับ

๑) ข้อมูลแหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน (บ่อจืด ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร)

อำเภอ	จำนวนบ่อน้ำ		
	พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	รวม
๑. เมืองมหาสารคาม	๓,๔๐๒	๙๗	๓,๔๙๙
๒. แกดดำ	๑,๘๔๐	๖๔	๑,๙๐๔
๓. โกสมุฬพิสัย	๓,๓๕๑	๑๕๘	๓,๕๐๙
อำเภอ	จำนวนบ่อน้ำ		
	พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	รวม
๔. กันทรวิชัย	๒,๓๒๖	๑๑๑	๒,๔๓๗
๕. เขียงยืน	๑,๙๑๙	๘๑	๒,๐๐๐
๖. บรบือ	๔,๘๘๗	๒๓๘	๕,๑๒๕
๗. นาเชือก	๓,๕๒๑	๑๗๐	๓,๖๙๑
๘. พยัคฆภูมิพิสัย	๓,๖๘๗	๑๒๑	๓,๘๐๘
๙. วาปีปทุม	๓,๙๑๖	๑๘๗	๔,๑๐๓
๑๐. นาตูน	๒,๙๑๖	๑๐๗	๓,๐๒๓
๑๑. ยางสีสุราช	๒,๔๐๖	๗๓	๒,๔๗๙
๑๒. กุดรัง	๒,๐๐๓	๘๘	๒,๐๙๑
๑๓. ชื่นชม	๑,๒๑๑	๕๕	๑,๒๖๖
รวม	๓๗,๔๕๐	๑,๕๕๐	๓๙,๐๐๐

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

๒) ข้อมูลอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน ๑๗ แห่ง

ชื่ออ่างเก็บน้ำ	ตำบล	อำเภอ	พื้นที่รับน้ำ (ตร.ม)	ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ ชลประทาน (ไร่)
๑. ห้วยคะคาง	โคกก่อ	เมืองมหาสารคาม	๗๒.๕	๔.๑๒๖	๔,๑๘๖
๒. แก่งเลิงจาน	แก่งเลิงจาน	เมืองมหาสารคาม	๒๐๘	๘.๐๒๔	๓,๐๐๐
๓. หนองกระทุ่ม	เขวา	เมืองมหาสารคาม	๒๘	๒.๖๓๖	๒,๔๐๙
๔. หนองแวงน้อย	แวงนาง	เมืองมหาสารคาม	๒๔.๔	๐.๓๘๕	-
๕. ห้วยขอนแก่น	วังยาว	โกสุมพิสัย	๘.๙๕	๘.๖๕๙	๗,๓๖๖
๖. หนองบัว	โคกพระ	กันทรวิชัย	๒๖	๓.๕๘๐	๑,๙๒๙
๗. หนองแกดำ	แกดำ	แกดำ	๔๓.๕	๑.๖๒๕	๑,๗๐๐
๘. ห้วยหนองจอก	หนองแสง	วาปีปทุม	๑๔๑	๓.๐๓๖	๑,๐๑๓
๙. หนองไฮ	ประชาพัฒนา	วาปีปทุม	๗.๘	๒.๒๔๔	๑,๑๔๗
๑๐. สONGซONGแมว	จัวบา	วาปีปทุม	๓	๐.๕๖๔	อุบิโกค-บริโกค
๑๑. ห้วยค้อ	เขวาไร่	นาเชือก	๘	๓๑.๓๓๘	๑๘,๕๑๐
ชื่ออ่างเก็บน้ำ	ตำบล	อำเภอ	พื้นที่รับน้ำ (ตร.ม)	ชื่ออ่างเก็บน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ ชลประทาน (ไร่)
๑๒. ห้วยประดู่	บ่อใหญ่	บรบือ	๗๒.๕	๒.๘๐๔	๒,๗๒๐
๑๓. ร่องหัวช้าง	หนองโก	บรบือ	๒๘	๑.๒๙๐	๑,๔๖๐
๑๔. เอกสัตย์สุนทร	หนองสิม	บรบือ	๘	๐.๘๗๐	๑,๕๐๐
๑๕. ห้วยเชียงคำ	โนนราษี	บรบือ	๒๑.๘	๕.๐๖๖	๓,๒๐๐
๑๖. หนองคูขาด	หนองคูขาด	บรบือ	๒.๒๔	๐.๓๖๘	๓๘๐
๑๗. หนองเทวราช	เชียงยืน	เชียงยืน	๘.๙๕	๑.๖๐๖	๖๐๐
รวม			๗๒๒.๒๔	๘๑.๔๒๐	๕๓,๑๒๐

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

๓) ข้อมูลสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า แยกรายอำเภอ จำนวน ๑๐๐ แห่ง

อำเภอ	จำนวนแห่ง	พื้นที่ รับประโยชน์ (ไร่)
๑. เมืองมหาสารคาม	๓๗	๖๒,๑๐๐
๒. โกสุมพิสัย	๒๗	๔๑,๓๙๓
๓. กันทรวิชัย	๒๗	๕๖,๕๐๐
๔. ชื่นชม	๕	๖,๗๐๐
๕. วาปีปทุม	๑	๓,๐๐๐
๖. เขียงยืน	๓	๗,๐๐๐
รวม	๑๐๐	๑๗๖,๖๙๓

๔) ข้อมูลพื้นที่ชลประทานของโครงการคาบเกี่ยวจังหวัดมหาสารคาม

ชื่อโครงการ	ตำบล	อำเภอ	พื้นที่ ชลประทาน (ไร่)
๑. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาหนองหวาย		รวม	๑๒๓,๒๕๖
		โกสุมพิสัย	๘๗,๔๔๗
		เขียงยืน	๓๕,๘๐๙
๒. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชีกลาง - เขื่อนมหาสารคาม - เขื่อนวังยาง		รวม	๑๑,๕๘๐
		เขียงขวัญ	๘,๖๐๐
		เขียงขวัญ	๒,๙๘๐
๓. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเสียวใหญ่		รวม	๓๓,๕๕๓
	บรบือ	มหาสารคาม	๓๓,๕๕๓
๔. โครงการชลประทานร้อยเอ็ด (บางส่วน) - อ่างเก็บน้ำห้วยแ่อง - อ่างเก็บน้ำห้วยแล้ง		รวม	๖,๘๑๔
		เมืองร้อยเอ็ด	๔,๕๙๔
			๒,๒๒๐
๕. โครงการชลประทานมหาสารคาม		รวม	๕๑,๑๒๐
	เมืองมหาสารคาม	มหาสารคาม	๕๑,๑๒๐
รวมทั้งหมด			๒๒๖,๓๒๓

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

๒. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

มาตรฐาน	ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	ปริมาณผลผลิต
GAP ด้านพืช	ข้าว	๖๖๐ แปลง (ราย) / ๘,๐๓๔.๕ ไร่	๒,๙๓๐.๕ ตัน
	พืชผัก/พืชไร่/ไม้ผล/สมุนไพร	๑,๐๐๐ ราย / ๑,๒๖๓.๗๗ ไร่	
	- กลุ่มพืชสมุนไพร	๑๗๘ แปลง (ราย) / ๙๑.๓๒ ตัน	
	- กลุ่มพืชตระกูลกะหล่ำ	๑๐๗ แปลง (ราย) / ๖๑.๓๗ ตัน	
	- มะม่วง	๗๘ แปลง (ราย) / ๓๑๔.๕ ตัน	
	- กลุ่มพืชตระกูลถั่ว	๖๓ แปลง (ราย) / ๔๔.๖๒๕ ตัน	
	- ข้าวโพด	๖๗ แปลง (ราย) / ๑๐๘.๒ ตัน	
	- ถั่ว	๑๖๐ แปลง (ราย) / ๑๓๐ ตัน	
	- มันสำปะหลัง	๑๒๐ แปลง (ราย) / ๑,๑๗๗.๕ ตัน	
	- กลุ่มพืชตระกูลแตง	๖๔ แปลง (ราย) / ๔๑๖.๖๓ ตัน	
	- กลุ่มพืชตระกูลพริก	๔๖ แปลง (ราย) / ๑๔.๑๓ ตัน	
	- กลุ่มพืชตระกูลมะเขือ	๓๙ แปลง (ราย) / ๑๗.๕๖๗ ตัน	
- พืชอื่นๆ ๓๙ ชนิด	๑๘๔ แปลง (ราย) / ๔๑๑.๕๘ ตัน		
มาตรฐาน	ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	ปริมาณผลผลิต
GAP ด้านสัตว์	- สุกร	๑๑๓ ฟาร์ม	๑๐๖,๙๖๕ ตัว
	- โคนม	๑๐๒ ฟาร์ม	๔,๖๗๓ ตัว
	- ไก่เนื้อ	๙๗ ฟาร์ม	๒,๒๖๖,๖๐๐ ตัว
	- ไก่ไข่ (รุ่น+ผลิตไข่)	๒๘+๔ ฟาร์ม	๖๐๑,๕๐๐+๘๑,๕๐๐ ตัว
	- โคเนื้อ	๒ ฟาร์ม	๓๗๐ ตัว
	- ศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบ	๔ แห่ง	๑๐,๓๖๘,๗๖๕ กก.
GAP ด้านประมง	- ปลานิล (กระชัง)	๓,๒๕๐ ตร.ม./เกษตรกร ๑๓ ราย	๒๘๐ ตัน/ปี
	- ปลาดุก	๑๑๕.๗๕ ไร่/เกษตรกร ๒๙ ราย	๘๔๕ ตัน/ปี
	- ปลาน้ำจืด (เบญจพรรณ)	๑๓๗.๕๐ ไร่/เกษตรกร ๘๕ ราย	๔๒.๒๕ ตัน/ปี
	- ปลาน้ำจืด (เบญจพรรณ)- เพาะพันธุ์	๓๐๗.๒๕ ไร่/เกษตรกร ๑๐๘ ราย	๑๖๖,๖๒๐,๐๐๐ ตัว/ปี
เกษตรกรอินทรีย์	ข้าว	๓๐ กลุ่ม / ๑๑,๗๓๔.๕ ไร่	๔,๑๐๗ ตัน
	พืชผัก/พืชไร่/ไม้ผล/สมุนไพร	๗๕ ราย / ๗๔.๕๓ ไร่	
	- พืชไร่	๑ แปลง (ราย) / ๑.๕ ไร่	
	- พืชผสมผสาน	๔๓ แปลง (ราย) / ๕๗.๐๓ ไร่	
	- พืชผัก	๘ แปลง (ราย) / ๓.๗๕ ไร่	
	- พืชสมุนไพร	๑๔ แปลง (ราย) / ๙.๗๕ ไร่	
	- ไม้ผล	๙ แปลง (ราย) / ๒.๕ ไร่	
	ประมง		
- ปลาเบญจพรรณ	๐.๗๕ ไร่/เกษตรกร ๑ ราย	๑.๖ ตัน/ปี	

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

	ปศุสัตว์		
	- อยู่ระหว่างส่งเสริมเกษตรกร	๒๐ ราย	
	โรงงานแปรรูปอ้อยอินทรีย์	๑ แห่ง	
มาตรฐานอื่น ๆ	- PGS	๑๓๒ ราย / ๔๕๔ ไร่	
	- IFOAM และ EU	๓๓ ราย / ๗๐๐ ไร่	

๓. งบประมาณ ปี ๒๕๖๗ รวมทั้งสิ้น ๓๘๓,๘๘๔,๖๔๑ บาท ๒๗๗ โครงการ แบ่งเป็น

๓.๑ งบปกติ จำนวน ๒๖๐ โครงการ งบประมาณ ๓๗๓,๙๖๙,๒๙๑ บาท

๓.๒ งบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด จำนวน ๔ โครงการ งบประมาณ ๕,๖๙๗,๐๐๐ บาท

๓.๓ งบอื่นๆ จำนวน ๑๓ โครงการ งบประมาณ ๔,๒๑๘,๓๕๐ บาท

๔. สถานการณ์การผลิตและราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ

๔.๑ ข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๘

๖ ผลผลิตรวม ๗๓๐,๖๗๑ ตัน มีการกระจายตัวจำหน่ายภายในจังหวัดประมาณร้อยละ ๘๐% หรือประมาณ ๕๘๔,๕๓๗ ตัน และกระจายตัวจำหน่ายภายนอกจังหวัดประมาณร้อยละ ๒๐% หรือประมาณ ๑๔๖,๑๓๔ ตัน ผลผลิตออกสู่ตลาดในช่วงเดือนตุลาคม ถึง เดือนธันวาคม ของทุกปี โดยเดือนที่มีผลผลิตออกสู่ตลาดมากที่สุดถึงร้อยละ ๙๕ หรือประมาณ ๖๙๔,๑๓๘ ตัน คือเดือนพฤศจิกายน ราคาข้าวหอมมะลิเฉลี่ย ๑๓.๕ - ๑๔ บาทต่อกิโลกรัม ส่วนราคาข้าวเหนียวเฉลี่ย ๑๑.๕ - ๑๒.๘ บาทต่อกิโลกรัม

๔.๒ อ้อยโรงงาน ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ ผลผลิตรวม ๙๒๒,๔๐๔๐ ตัน มีการกระจายตัวจำหน่ายภายในจังหวัดประมาณร้อยละ ๘๐% หรือประมาณ ๗๓๗,๙๒๓ ตัน และกระจายตัวจำหน่ายภายนอกจังหวัดประมาณร้อยละ ๒๐% หรือประมาณ ๑๘๔,๔๘๑ ตัน ผลผลิตออกสู่ตลาดในช่วงเดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนมีนาคม ของปีถัดไป โดยเดือนที่มีผลผลิตออกสู่ตลาดมากที่สุดถึงร้อยละ ๔๐ หรือประมาณ ๓๖๘,๙๖๒ ตัน คือเดือนมกราคม ราคาเฉลี่ย ๑,๒๐๐ - ๑,๔๐๐ บาทต่อตัน

๔.๓ มันสำปะหลัง ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ ผลผลิตรวม ๔๙๒,๙๑๖ ตัน มีการกระจายตัวจำหน่ายภายในจังหวัดประมาณร้อยละ ๙๐% หรือประมาณ ๔๔๓,๖๒๕ ตัน และกระจายตัวจำหน่ายนอกจังหวัดประมาณร้อยละ ๑๐% หรือประมาณ ๔๙,๒๙๑ ตัน ผลผลิตออกสู่ตลาดเกือบตลอดทั้งปี โดยเดือนที่มีผลผลิตออกสู่ตลาดมากที่สุดถึงร้อยละ ๑๘ หรือประมาณ ๘๙,๗๒๕ ตัน คือเดือนสิงหาคม ราคาเฉลี่ย ๒.๗ - ๓ บาทต่อกิโลกรัม

๕. สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านเกษตร

๕.๑ ผลการเฝ้าระวังโรคและแมลงศัตรูสำคัญ

จังหวัดมหาสารคาม ยังไม่พบการแพร่ระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชของพืชเศรษฐกิจในช่วงนี้

ในการนี้ กรมส่งเสริมการเกษตร ได้ประกาศเตือนเฝ้าระวังศัตรูพืช ในส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้

- ข้าว ระวังเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล หนอนกอข้าว หนอนห่อใบข้าว แมลงบัว โรคขอบใบแห้ง โรคไหม้
- มันสำปะหลัง ระวัง แมลงหิวข้าวยาสูบ โรคใบด่าง โรคโคลนเน่าหัวเน่า
- อ้อย ระวังแมลงหนูลวง จักจั่นอ้อย ตัวหนวดยาว โรคใบขาว

๕.๒ การช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ

จังหวัดมหาสารคาม ได้ประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย/เขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (อุทกภัย) จำนวน ๒ ช่วง ดังนี้

๑. ช่วงเวลาเกิดภัยเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม -๙ กันยายน ๒๕๖๗ จำนวน ๗ อำเภอ ๕๘ ตำบล ๖๓๐ หมู่บ้าน ได้แก่ อำเภอเมืองมหาสารคาม จำนวน ๑๑ ตำบล ๘๓ หมู่บ้าน , อำเภอนาเชือก จำนวน ๔ ตำบล ๑๔ หมู่บ้าน , อำเภอกุดรัง จำนวน ๕ ตำบล ๘๕ หมู่บ้าน , อำเภอบรบือ จำนวน ๑๔ ตำบล ๑๓๕ หมู่บ้าน และอำเภอกันทรวิชัย

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

จำนวน ๓ ตำบล ๑๘ หมู่บ้าน โดยแบ่งเป็นความเสียหายด้านการเกษตรและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ดังนี้

๑.๑ ความเสียหายด้านพืช จำนวน ๗ อำเภอ เกษตรกร ๑๐,๗๐๖ ราย พื้นที่ความเสียหาย ๕๒,๑๙๑.๕๐ ไร่
วงเงินการให้ความช่วยเหลือ ๗๖,๘๐๙,๕๘๐ บาท

๑.๒ ความเสียหายด้านประมง จำนวน ๔ อำเภอ ๒๕ เกษตรกร ๘๕ ราย พื้นที่ความเสียหาย ๖๙ ไร่ วงเงิน
การให้ความช่วยเหลือ ๓๒๓,๐๕๘ บาท

๑.๓ ความเสียหายด้านปศุสัตว์ จำนวน ๑ อำเภอ เกษตรกร ๑๒ ราย โค จำนวน ๘ ตัว สุกร จำนวน ๒
ตัว ไก่พื้นบ้าน จำนวน ๕๕ ตัว รวมทั้งหมด ๖๕ ตัว วงเงินการให้ความช่วยเหลือ ๒๔๐,๔๐๐ บาท

๒. ช่วงเวลาเกิดภัยพิบัติเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๗ - (ปัจจุบัน) จำนวน ๕ อำเภอ ๓๔ ตำบล ๒๓๐ หมู่บ้าน
ได้แก่ อำเภอเมืองมหาสารคาม จำนวน ๘ ตำบล ๘๒ หมู่บ้าน ,อำเภอโกสุมพิสัย จำนวน ๑๑ ตำบล ๗๓ หมู่บ้าน , อำเภอ
กันทรวิชัย จำนวน ๖ ตำบล ๔๑ หมู่บ้าน , อำเภอเชียงยืน จำนวน ๕ ตำบล ๑๔ หมู่บ้าน และอำเภอนาเชือก จำนวน ๔ ตำบล
๒๐ หมู่บ้าน โดยแบ่งเป็นความเสียหายด้านการเกษตรและอยู่ระหว่างการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตามระเบียบ
กระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ดังนี้

๒.๑ ความเสียหายด้านพืช จำนวน ๕ อำเภอ เกษตรกร ๔,๑๑๕ ราย พื้นที่ความเสียหาย ๒๙,๖๔๗ ไร่

๒.๒ ความเสียหายด้านประมง จำนวน ๒ อำเภอ เกษตรกร ๑๖ ราย พื้นที่ความเสียหาย ๑๑ ไร่

๒.๓ ความเสียหายด้านปศุสัตว์ จำนวน ๑ อำเภอ เกษตรกร ๙๖ ราย โค จำนวน ๓๙๓ ตัว กระบือ ๑๙ ตัว
แปลงหญ้า ๑๕๓ ไร่

๖. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข

๖.๑ ปัญหาที่ดินทำกิน

- ไม่มี

๖.๒ ปัญหาหนี้สิน

- ไม่มี

๖.๓ ศูนย์บริการพืชมารช มีผู้มาขอรับบริการ จำนวน ๑,๔๗๗ เรื่อง ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๑,๔๗๓ เรื่อง อยู่
ระหว่างดำเนินการ ๔ เรื่อง แยกประเภทเรื่อง ได้ดังนี้ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๘)

๑) ด้านปศุสัตว์ จำนวน ๗ เรื่อง

๒) ด้านพืช จำนวน ๑,๔๓๗ เรื่อง

๓) ด้านประมง จำนวน ๒ เรื่อง

๔) ขอรับการช่วยเหลือ/สนับสนุนการจัดแหล่งน้ำทำการเกษตร และขอคัดค้านการก่อสร้างแหล่งน้ำ จำนวน ๖ เรื่อง

๕) ขอรับการช่วยเหลือ/สนับสนุนการทำฝนหลวงเพื่อการเกษตร จำนวน ๑ เรื่อง

๖) ขอรับการช่วยเหลือ/สนับสนุนเกี่ยวกับนโยบายรัฐ/ด้านการเกษตร จำนวน ๑๐ เรื่อง

๗) ขอให้แก้ไขข้อมูลด้านหนี้สิน จำนวน ๑๒ เรื่อง

๘) ขอรับการช่วยเหลือด้านดินและปรับปรุงบำรุงดิน จำนวน ๒ เรื่อง

๗. ข้อมูลอื่นๆ (เช่น ข้อมูลกองทุนช่วยเหลือเกษตรกร)

ผลการอนุมัติเบิกจ่ายเงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ในพื้นที่จังหวัด
มหาสารคาม ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๔ - กันยายน ๒๕๖๘ ได้อนุมัติเบิกจ่ายเงินให้แก่เกษตรกรและผู้ยากจน
จำนวนทั้งสิ้น ๑,๔๑๐ ราย จำนวนที่ดินที่ให้ความช่วยเหลือ เนื้อที่ ๑๓,๘๒๙ ไร่ ๐ งาน ๘๖.๗ ตารางวา จำนวนเงินที่
อนุมัติ ๓๒๒,๑๗๒,๕๘๔.๘๘ บาท

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘) ได้อนุมัติเบิกจ่ายเงินให้แก่เกษตรกรและผู้ยากจน จำนวนทั้งสิ้น ๙ ราย จำนวนที่ดินที่ให้ความช่วยเหลือ เนื้อที่ ๑๕๘ ไร่ ๓ งาน ๔๑.๗ ตารางวา จำนวนเงินที่อนุมัติ ๖,๒๕๓,๐๐๐ บาท